

YABANCI UYRUKLU AKADEMİSYEN İSTİHDAMI

-18 Temmuz 2020-

Turgay DELİALİOĞLU

SUNUM PLANI:

- ✓ Mevzuat
- ✓ Üniversitelerde Yabancı Uyruklu Akademisyen Sayıları ve Brüt Ücretler
- ✓ Yabancı Uyruklu Akademisyen İstihdamında Genel ve Özel Şartlar
- ✓ İlk Defa Yabancı Uyruklu Akademisyen Çalıştırılması ve Aranılan Şartlar
- ✓ Yeniden Yabancı Uyruklu Akademisyen Çalıştırılması ve Aranılan Şartlar
- ✓ Diğer Hususlar ve Çeşitli YÖK Kararları
- ✓ Soru-Cevap

2547 YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU (Madde-34)

- Yükseköğretim kurumlarında, sözleşme ile görevlendirilecek yabancı uyruklu öğretim elemanları, ilgili fakülte, enstitü veya yüksekokul yönetim kurulunun önerisi ve üniversite yönetim kurulunun uygun görüşü üzerine rektör tarafından atanırlar. Bunlar, öğretim görevleri bakımından, bu kanunda aylıklı öğretim elemanları için konulmuş olan hükümlere tabidirler.
- Yabancı uyruklu öğretim elemanlarının bu şekilde atanmaları veya görevlendirilmeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Cumhurbaşkanı kararını gerektiren hükümlerine tabi olmadan, Yükseköğretim Kurulunca verilecek ön izni müteakip **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından alınacak çalışma izni** neticesinde ilgili üniversitesi ile sözleşmesi yapılır.
- **Bu madde ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 16 ncı maddesine göre yükseköğretim kurumlarında sözleşme ile görevlendirilecek yabancı uyruklu öğretim elemanı sayısı dolu öğretim elemanı kadrosu sayısının %2'sini geçemez.** Bu kapsamdaki yabancı uyruklu öğretim elemanının yükseköğretim kurumları itibarıyla dağılımı, isim, ücret ve sözleşme örneğinin vizesi, sözleşme süresinin uzatılması ve sona erdirilmesi, Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılır.

2914 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM PERSONEL KANUNU (Madde-16)

- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 34 üncü maddesine göre sözleşmeli olarak çalıştırılacak yabancı uyruklu öğretim elemanlarına ödenecek ücret, Cumhurbaşkanınca belirlenecek esaslar dahilinde Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir.

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA YABANCI UYRUKLU ÖĞRETİM ELEMANI ÇALIŞTIRILMASI ESASLARINA İLİŞKİN BAKANLAR KURULU KARARI

- Bakanlar Kurulu Kararında yer alan birçok hüküm, yasal düzenlemeler ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca alınan kararlar sonrası uygulamada geçersiz bir hale gelmiştir.
- Bakanlar Kurulu Kararına ulaşmak için [TIKLAYINIZ.](#)

YABANCI UYRUKLU ÖĞRETİM ELEMANI İSTİHDAMIYLA İLGİLİ USUL VE ESASLAR

- Yükseköğretim Kurulu tarafından yabancı uyruklu öğretim elemanı istihdamında kaliteyi arttırmak amacıyla bir dizi kararlar alınarak bu yıl itibarıyla uygulama konmuştur.
- Usul ve esaslara ulaşmak için [TIKLAYINIZ](#)
- Devlet yükseköğretim kurumlarında yabancı uyruklu öğretim elemanlarının ilk defa çalıştırılması taleplerinde, aylık brüt sözleşme ücretinin, profesör, doçentler ile doktoralı öğretim elemanları için **aynı kurumlarda görevli emsali Türk vatandaşı kadrolu öğretim elemanlarına ödenen aylık ve diğer her türlü ödemeler toplamının brüt tutarının 1,5 katını**, doktorası olmayan öğretim elemanları için ise **muadillerini geçmeyecek şekilde teklif edilmelidir.**
YÖK Kararına ulaşmak için [TIKLAYINIZ.](#)

ÜNİVERSİTELERDE YABANCI UYRUKLU PERSONEL SAYILARI VE BRÜT ÜCRETLER

ÜNİVERSİTE	YABANCI UYRUKLU ÖĞRETİM ÜYESİ SAYISI	YABANCI UYRUKLU ÖĞRETİM GÖREVLİSİ SAYISI	PROFESÖR BRÜT ÜCRET	DOÇENT BRÜT ÜCRET	DR. ÖĞR. ÜYESİ BRÜT ÜCRET	ÖĞR. GÖR BRÜT ÜCRET	ÖZEL KRİTER DURUMU
BARTIN	8	-	14.500	-	10.000	-	YOK
NEVŞEHİR	2	6	-	-	8.500	7.000	YOK
BİNGÖL	6	1	14.000		11.000	8000	YOK
ATATÜRK	23	18	12.000	4.399	9.350	6.300	EVET
İZMİR KATİP ÇELEBİ	3	2	10.500	-	10.000	6.200	YOK
MARDİN	28	-	12.000	10.000	9.500	7.500	EVET
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER	3	-	20.000	-	11.000	-	YOK
KASTAMONU	14	5	11.100	11.050	11.000	8.600	YOK

- Yabancı uyruklu öğretim elemanlarının Türk vatandaşlığına geçmeleri halinde, sözleşmeli yabancı uyruklu öğretim elemanı olarak çalıştırılmalarının teklif edilmemesi, **bunların Türk vatandaşlarının atanmaları ile usul ve esaslar çerçevesinde üniversitenizde uygun kadrolara atanmaları,**
- Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanunun Vatandaşlık Esasına göre Yetkili Hukuk başlıklı 4 üncü maddesi (b) bendinde «Birden fazla devlet vatandaşlığına sahip olanlar hakkında, bunların aynı zamanda Türk Vatandaşı olmaları halinde Türk Hukuku uygulanır» hükmü bulunduğundan, **birden fazla devlet vatandaşlığına sahip olanlardan aynı zamanda Türk vatandaşı olanların, yabancı uyruklu statüde çalıştırılmamaları,**
- Üniversitenizce çalıştırılması teklif edilen yabancı uyruklu öğretim elemanının bir başka üniversitede çalışıyor olması halinde **halen çalıştığı üniversitenin muvafakatının alınarak teklifte bulunulması,**

- Herhangi bir yerden burs veya ücret almayan ve Türkiye’de öğretim elemanı olarak çalışma süresi birkaç yılı aşmayan yabancı uyruklulara, **Türk emsaline yakın bir ücret önerilmesi**, ancak sadece söz konusu öğretim elemanının hizmetine ihtiyaç duyulması ve Türk emsalinde bulunmayan bir özelliğinin bulunması halinde **bu durum açıklanarak teklif edilen ücretin orantılı olarak artırabileceği**,
- Yabancı uyruklu öğretim elemanının Türk emsalinden oldukça yüksek bir ücretle sürekli çalıştırılması yerine, **çalıştırılacak alandaki ihtiyacın giderilmesi yoluna gidilmesi ve bu amaçla öğretim elemanı yetiştirilmesine önem ve öncelik verilmesi**.
- Yabancı uyruklu öğretim elemanı çalıştırılması düşünülen alanda **ülkemizde yetişmiş eleman varsa onlara öncelik verilmesi**.

ÜNİVERSİTELERDE YABANCI UYRUKLU ÖĞRETİM ELEMANI ŞARTLARI-GENEL ŞARTLAR

- Ayrıca, yabancı uyruklu öğretim elemanlarının sözleşmeli olarak çalıştırılması konusunda karar alınırken **üniversitenizde oluşturulacak bir komisyon tarafından;**
- a) Yabancı uyruklu öğretim elemanlarının **akademik unvanlarının sahilhliğinin** ve ölkemiz ağısından **eşdeğerliğinin tespit edilmesi**,
 - b) Yabancı uyruklu çalıştırılmasına esas teşkil eden üniversiteniz kriterlerini sağlayıp sağlamadığının tespit edilmesi,
 - c) **Diplomalarının incelenmesi ve inceleme neticesinde tereddüde düşölmesi** halinde ilgili Komisyonun Rektörlük aracılığı ile durumu **YÖK Başkanlığına iletmesi ve Başkanlık tarafından ilgili Büyükelçilikten gerekli bilginin alınması**,
 - d) Bilimsel eser dosyalarının incelenmesi,
 - e) **Hangi unvanda ve ne kadar ücretle çalıştırılacağıının tespit edilmesi**,
 - f) Üniversitede çalışırken bir üst unvana müracaat etmesi halinde,
 - Unvanı kendi ölkesinde almış ise ilgili mevzuata uyup uymadığının belirlenmesi,
 - Unvanı Türkiye’de alıyorsa Öğretim Üyeliđine Atanma ve Yükseltirme Yönetmeliđi uyulması
 - g) Sözleşmeleri yenilenecek yabancı uyruklu öğretim elemanlarının ilgili yıl içerisinde gösterdikleri akademik performansın değerlendirilerek, **çalıştırılıp çalıştırılmayacaklarına karar verilmesi**.

ÜNİVERSİTELERDE YABANCI UYRUKLU ÖĞRETİM ELEMANI ŞARTLARI

İSTİHDAM TÜRÜ	ARANILAN ŞARTLAR (İNGİLİZCE HAZIRLIK SINIFLARINDA yabancı dil öğretimi için istihdam edileceklerden Anadili İNGİLİZCE olanlar)
Yabancı Dil Hazırlık Sınıflarında İstihdam	Dil bilimi, dil ve edebiyat, karşılaştırmalı edebiyat, öğretmenlik veya eğitim bilimleri (pedagoji) gibi alanlardan birinde en az lisans derecesine sahip olması veya en az lisans derecesine sahip olmak koşuluyla aşağıdaki şartlardan <u>en az birini sağlamış olması gerekir.</u>
	-Uluslararası tanınırlığa sahip akredite bir dil öğretim merkezinde ilgili dilin öğretiminde <u>en az iki yıllık iş deneyimine sahip olmak,</u>
	-DELTA (Diploma in Teaching English to Speakers of Other Languages) veya CELTA (Certificate in English Language Teaching to Adults) <u>sertifikasına sahip olmak.</u>

ÜNİVERSİTELERDE YABANCI UYRUKLU ÖĞRETİM ELEMANI ŞARTLARI

İSTİHDAM TÜRÜ	ARANILAN ŞARTLAR (İNGİLİZCE HAZIRLIK SINIFLARINDA yabancı dil öğretimi için istihdam edileceklerden <u>Anadili İNGİLİZCE</u> olmayanlar)
Yabancı Dil Hazırlık Sınıflarında İstihdam	İngiliz Dili, İngiliz Edebiyatı, İngilizce Öğretmenliği gibi alanlardan birinde en az lisans derecesine sahip olması ve aşağıdaki şartlardan <u>en az birini sağlamış olması gerekir:</u>
	-Uluslararası tanınırlığa sahip akredite bir dil öğretim merkezinde ilgili dilin öğretiminde <u>en az iki yıllık iş deneyimine sahip olmak,</u>
	-DELTA (Diploma in Teaching English to Speakers of Other Languages) veya CELTA (Certificate in English Language Teaching to Adults) <u>sertifikasına sahip olmak.</u>

ÜNİVERSİTELERDE YABANCI UYRUKLU ÖĞRETİM ELEMANI ŞARTLARI

İSTİHDAM TÜRÜ	ARANILAN ŞARTLAR (İNGİLİZCE DIŞINDAKİ YABANCI DİLLERİN ÖĞRETİMİ için)
Yabancı Dil Hazırlık Sınıflarında İstihdam	İstihdam edilecek yabancı uyruklu öğretim elemanlarının, ilgili dilde en az lisans derecesine sahip olmak ön şartıyla aşağıdaki şartlardan <u>en az birini daha sağlamış olması gerekir:</u>
	-İstihdam edileceği dil öğretimi konusunda <u>en az iki yıl iş deneyimine sahip olmak,</u>
	- <u>Akademik mahiyette en az bir yıl iş deneyimine sahip olmak.</u>

ÜNİVERSİTELERDE YABANCI UYRUKLU ÖĞRETİM ELEMANI ŞARTLARI

İSTİHDAM TÜRÜ	ARANILAN ŞARTLAR (Ön Lisans Programları)
Ön Lisans Programlarında İstihdam	İstihdam edilecek yabancı uyruklu öğretim elemanları, en az lisans mezunu olmak kaydıyla <u>aşağıdaki şartlardan en az birini sağlamış olmalıdır:</u>
	-En az iki yıl süreyle Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan bir <u>yükseköğretim kurumunda akademik mahiyette iş tecrübesine sahip olmak</u>
	-İstihdam edilmek istenilen programın <u>ilgili alanında yüksek lisans derecesine sahip olmak.</u>

ÜNİVERSİTELERDE YABANCI UYRUKLU ÖĞRETİM ELEMANI ŞARTLARI

İSTİHDAM TÜRÜ	ARANILAN ŞARTLAR (Lisans ve Lisansüstü Programlar)
Lisans ve Lisansüstü Programlarda İstihdam	Yükseköğretim kurumlarında lisans ve lisansüstü düzeyde ders vermek amacıyla istihdam edilecek yabancı uyruklu öğretim üyeleri, doktora derecesine sahip olmak ve <u>ders vereceği programın eğitim diliyle ilgili yeterliğini</u> kanıtlamış olmak kaydıyla aşağıdaki şartlardan <u>en az birini sağlamış olmalıdır:</u> -Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan yükseköğretim kurumlarından birinde <u>en az bir yıl süreyle öğretim elemanı olarak çalışmış olduğunu belgelendirmek.</u> -<u>Alanında yayımlanmış en az bir kitabı bulunmak veya son beş yılda hakemli dergilerde yayımlanmış en az beş makalesi olmak.</u>

* Tezli yüksek lisans mezunu Türk vatandaşı öğretim görevlilerinin istihdam edilebileceği lisans düzeyinde eğitim yapılan **özellikli birimlerde**, yabancı uyruklu öğretim görevlilerinin de en az yüksek lisans derecesine sahip olması gerekir.

ÜNİVERSİTELERDE YABANCI UYRUKLU ÖĞRETİM ELEMANI ŞARTLARI

İSTİHDAM TÜRÜ	ARANILAN ŞARTLAR (Ders Vermekle Birlikte Aynı Zamanda Araştırma Amaçlı İstihdam)
Ders Vermekle Birlikte Aynı Zamanda Araştırma Amaçlı İstihdamı	Yükseköğretim kurumlarında ders verme göreviyle birlikte aynı zamanda projelerde görev vermek ve araştırma faaliyetlerinde de istifade etmek üzere yabancı uyruklu öğretim üyesi istihdamı için adayın aşağıdaki şartlardan en az birini sağlamış olması gerekir: -Dünyadaki üniversite sıralamalarından [Times Higher Education (THE); World University Rankings, QS World University Rankings veya Academic Ranking of World Universities (ARWU)] herhangi birinde ilk 1000 içinde yer alan üniversitelerden <u>birinden yüksek lisans veya doktora derecesine sahip olmak ya da bu üniversitelerde akademisyen ve araştırmacı olarak en az bir yıl çalışmış olmak.</u> -İstihdam edileceği üniversitenin yetkili kurullarınca <u>muteber olarak kabul edilen endeksli dergilerde en az on makale yayımlamış olmak.</u> -Devam eden veya başarıyla tamamlanmış olup bilime ve sanayiye katkı sağlayan bilimsel mahiyette <u>en az bir araştırma projesinde koordinatör, yürütücü veya araştırmacı olarak görev almış olmak.</u>

-Bu kapsamda istihdam edilecek yabancı uyruklu öğretim elemanları; masraflarının yapacakları proje gelirlerinden karşılanması ve sağlayacakları katkının ilgili üniversite nezdinde somut bir şekilde ortaya konulması şartıyla beraberlerinde **üç kişiye kadar doktora öğrencisini araştırma görevlisi statüsünde istihdam edilmek üzere getirebilirler.** Ayrıca bu kapsamda ders vermekle birlikte aynı zamanda proje veya araştırmalarda da istifade edilebilecek öğretim elemanları, iki aydan az olmamak kaydıyla kısa dönemli olarak da istihdam edilebilirler. **Yükseköğretim kurumlarında ders vermekle birlikte aynı zamanda proje ve araştırma faaliyetlerinde de istifade edilecek yabancı uyruklu öğretim elemanlarına; uluslararası nitelikte başarıya sahip ve üniversitenin uluslararası görünürlüğüne katkı sağlayabilecek evsafa oldukları belgelendirildiği takdirde, sadece ders verecek öğretim üyelerine göre daha yüksek ücret teklif edilebilir.**

ÜNİVERSİTELERDE YABANCI UYRUKLU ÖĞRETİM ELEMANI ŞARTLARI

İSTİHDAM TÜRÜ	ARANILAN ŞARTLAR (Güzel Sanatlar Alanında İstihdam)
Güzel Sanatlar Alanında İstihdam	Konservatuar, Güzel Sanatlar, Sanat ve Tasarım Fakültelerinde yabancı uyruklu öğretim elemanı olarak istihdam edileceklerin ilgili alanda en az lisans derecesine sahip olması ve aşağıdaki şartlardan <u>en az birini sağlamış olması gerekir:</u>
	-İlgili sanat alanında en az iki yıl süreyle akademik veya kurumsal <u>çalışma deneyimine sahip olmak.</u>
	-Son üç yılda alanıyla ilgili <u>en az üç özgün sanat faaliyeti, etkinlik, proje, tasarım vb. faaliyet gerçekleştirmiş olmak.</u>

İLK DEFA YABANCI UYRUKLU AKADEMİSYEN İSTİHDAMI ÇALIŞTIRILMA SÜRECİ

İlgili Kişinin Başvurusu

Bölüm Kurulunun Görüşü

İlgili Birim Yönetim Kurulu Kararı (Gerekçeli ve Brüt Ücret Öneri Teklifiyle birlikte)

Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Başvuru İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu

Üniversite Yönetim Kurulu Kararı (Gerekçeli)

Yükseköğretim Kurulu Kararı

Not: Öğretim üyesi olarak çalıştırılacaklarda ilan hariç diğer usuller uygulanır. (Jüriye gönderme). Doçent ve profesör kadrolarında çalıştırılacakların süreci Personel Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.

İLK DEFA ÇALIŞTIRILMA SÜRECİNDE İSTENEN BELGELER

- Üniversite Yönetim Kurulu Kararı
- Özgeçmiş
- [Yabancı Uyruklu Kimlik Bilgi Formu](#)
- Akademik Kariyerini Gösterir Diplomaların Tercümeleri (Asıllar veya Noter onaylı)
- 1 Adet Fotoğraf (Son 6 ayda çekilmiş)
- Öğretim üyesi olarak çalıştırılması teklif edilenlerin jüri üyelerinden alınan değerlendirme raporları
- [Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Başvuru İnceleme ve Değerlendirme Komisyon Raporu](#)
- Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı İstihdamıyla İlgili Usul ve Esaslarda aranan başvuru şartlarına göre gönderilecek diğer belgeler. (Sertifika, tecrübe belgesi vb.)

YENİDEN YABANCI UYRUKLU AKADEMİSYEN İSTİHDAMI ÇALIŞTIRILMA SÜRECİ

İlgili Kişinin Başvurusu

Bölüm Kurulunun Görüşü

İlgili Birim Yönetim Kurulu Kararı (Gerekçeli ve Brüt Ücret Öneri Teklifiyle birlikte)

Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Başvuru İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu

Üniversite Yönetim Kurulu Kararı (Gerekçeli)

Yükseköğretim Kurulu Kararı

YENİDEN ÇALIŞTIRILMA SÜRECİNDE İSTENEN BELGELER

- Üniversite Yönetim Kurulu Kararı
- Özgeçmiş
- [Yabancı Uyruklu Kimlik Bilgi Formu](#)
- [Süre Uzatma Formu](#)
- 1 Adet Fotoğraf (Son 6 ayda çekilmiş)
- [Yıllık Akademik Faaliyet Raporu](#)
- [Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Başvuru İnceleme ve Değerlendirme Komisyon Raporu](#)

- Misafir öğretim elemanları ile uluslararası anlaşmalar, kurumlar arası ikili anlaşmalar ve değişim programları kapsamında ücretsiz olarak istihdam edilecek yabancı uyruklu öğretim elemanları için yukarıdaki şartlar aranmaz. **Bu kapsamda istihdam edileceklerin çalıştırılmasında yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.**
- Yükseköğretim Kurulu tarafından yeniden belirlenen yabancı uyruklu çalıştırma kriterleri 20 Ocak 2020 tarihinden itibaren yeni istihdam edilmek üzere teklif edilecek yabancı uyruklu öğretim elemanlarını kapsamakta olup halen yükseköğretim kurumlarında çalışmakta olan yabancı uyruklu öğretim elemanlarından göreve devamında fayda görülenlere, yukarıdaki şartları sağlamaları için sözleşmelerinin bitim tarihinden itibaren en fazla iki defa olmak üzere **altışar ay ek süre verilebilir.** Verilen bu ek süreler sonunda şartları sağlamayanların sözleşmeleri uzatılmaz.

ÇEŞİTLİ KONULARDA YÖK GÖRÜŞLERİ VE KARARLARI

- Yabancı uyruklu öğretim elemanlarına idari görev verilemeyeceğine dair YÖK görüşüne ulaşmak için [TIKLAYINIZ.](#)
- Yabancı uyruklu öğretim elemanlarının harçlarının üniversitelerce ödenmemesi gerektiğine dair YÖK yazısına ulaşmak için [TIKLAYINIZ.](#)
- Yabancı uyruklu öğretim elemanlarının yurtdışında 3 ay ve daha uzun süreli görevlendirilemeyeceğine, kısa süreli bilimsel etkinliklerde ise zorunlu ders verme yükümlülüğünü yerine getirmeleri kaydıyla görevlendirmelerinde sakınca bulunmadığına dair YÖK yazısına ulaşmak için [TIKLAYINIZ.](#)
- Yabancı uyruklu öğretim elemanlarının çalıştırılmasında genel şartlar ve komisyonların yapacakları işlemlere dair genel yazıya ulaşmak için [TIKLAYINIZ.](#)
- Yabancı uyruklu öğretim elemanlarının anabilim, anasanat ve bölüm başkanı olamayacaklarına, ancak tez danışmanı olabileceklerine dair YÖK kararına ulaşmak için [TIKLAYINIZ.](#)